

Bezbednost za različnost:

najvažniji bezbednosni rizici
sa kojima se suočavaju mladi
u multietničkim sredinama

SUBOTICA / NOVI PAZAR / BUJANOVAC

Uredni prikaz najvažnijih nalaza
CENTAR ZA SLOBODNE IZBORE I
DEMOKRATIJU – CESID

METODOLOGIJA RADA I CILJEVI ISTRAŽIVANJA

Istraživanje o najvažnijim bezbednosnim izazovima sa kojima se suočavaju mladi u tri multietničke opštine – Bujanovcu, Subotici i Novom Pazaru sprovedeno je u okviru projekta Bezbednost za različitost koji CeSID sprovodi od juna do novembra 2022. godine. **Opšti cilj projekta je evaluirati implementaciju lokalnih bezbednosnih javnih politika u ove tri jedinice lokalne samouprave, da identifikuje ključne bezbednosne izazove i da utvrdi percepciju mladih o bezbednosti na lokalnom nivou.**

Istraživački projekat zasnovan je na **kombinaciji tri pristupa:**

- ▶ **Analiza dostupnih izvora:** analiza i sumiranje najvažnijih informacija o svakoj lokalnoj samoupravi koja je predmet istraživanja, uključujući statističke podatke, analizu dostupnosti i kvaliteta lokalnih strateških dokumenata i njihove usklađenosti sa republičkim aktima i drugo;
- ▶ **Kvalitativno istraživanje:** dubinski intervjui sa predstavnicima civilnog sektora, nacionalnih saveta nacionalnih manjina i

organa lokalnih samouprava (ukupno 9);

- ▶ **Istraživanje javnog mnjenja:** istraživanje sa mladima u Bujanovcu, Novom Pazaru i Subotici, na ukupnom uzorku od 600 mladih starosti od 15 do 30 godina (po 200 ispitanika po jedinici lokalne samouprave). Kao istraživački instrument je korišćen upitnik koji se sastojao od 50 pitanja. Intervjuisanje građana je sprovedeno tehnikom „licem u lice“, direktnim kontaktom sa ispitanikom, u septembru 2022. godine.

Nalazi dobijeni kroz sva tri pristupa integrirani su i predstavljeni u ukupno četiri dokumenta: **tri pojedinačna izveštaja** za svaku jedinicu lokalne samouprave (Bujanovac, Novi Pazar i Subotica (dostupni na sajtu CeSID-a:

<http://www.cesid.rs/istrazivanja/>) i **zbirni prikaz najvažnijih nalaza**, u nastavku. Ideja svakog dokumenta je da, osim ključnih pokazatelja stavova mladih, predstavi i preporuke i smernice za dalje delovanje kako lokalnih, tako i republičkih organa.

Objavljivanje izveštaja podržala je Misija OEBS-a u Srbiji u okviru projekta „Konsolidovanje procesa demokratizacije u sektoru bezbednosti u Republici Srbiji“, koji je finansijski podržala Švedska agencija za međunarodnu razvojnu saradnju (Sida).

Svi pojmovi koji su u izveštaju upotrebljeni u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

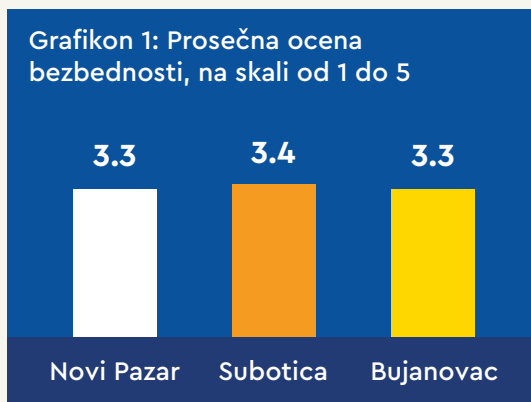
Stavovi izrečeni u ovom izveštaju pripadaju isključivo autoru i ne predstavljaju nužno zvaničan stav Misije OEBS-a u Srbiji.

UPOREDNI PRIKAZ NAJVAŽNIJIH NALAZA

Istraživanje koje je CeSID sproveo među mladima u tri lokalne samouprave, Bujanovcu, Novom Pazaru i Subotici, pokazalo je da je **osećaj bezbednosti u njima na visokom nivou**. Naime, na skali od 1=vrlo nebezbedno do 5=vrlo bezbedno, ispitanici su u sve tri opštine svoj osećaj bezbednosti vrednovali znatno iznad proseka, ocenama većim od školske ocene dobar 3. **Procena bezbednosti je najveća u Subotici – 3.4, dok je u Novom Pazaru i Bujanovcu ona izjednačena i tek za nijansu lošija – 3.3.**

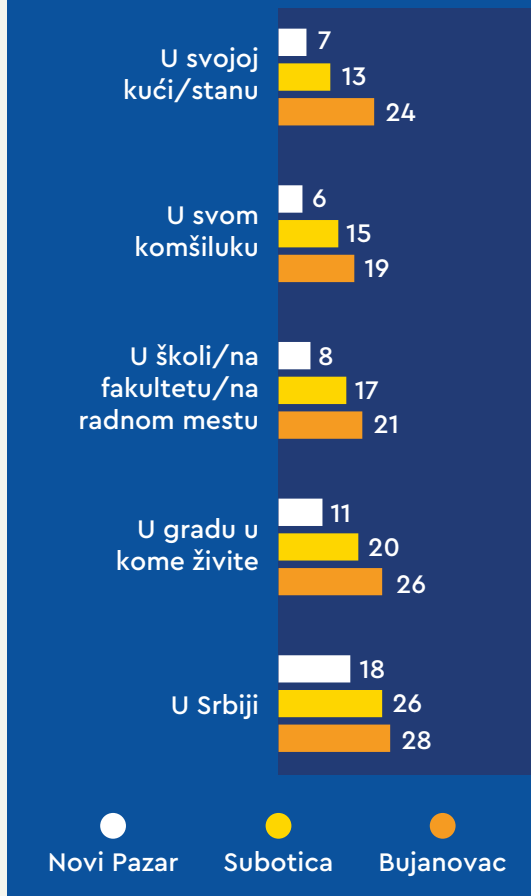
Grafikon 1: Prosečna ocena bezbednosti, na skali od 1 do 5

U sve tri lokalne samouprave, **procenat onih koji smatraju da je njihov grad bezbedno i vrlo bezbedno mesto za život prelazi dve petine ispitanika, odnosno 40%**. Sa druge strane, procenat onih koji mesto u kom žive smatraju nebezbednim i vrlo nebezbednim ni u jednoj od tri lokalne samouprave nije veći od jedne petine – **20%**, koliko iznosi u Bujanovcu.

Iako je generalna ocena bezbednosti u gradu prilično visoka, nalazi ukazuju na **potencijalne probleme kada je reč o subjektivnom osećaju bezbednosti u najbližem okruženju** – domaćinstvu, komšiluku, obrazovnim ustanovama, gradu i državi Srbiji. Osećaj nebezbednosti je posebno izražen u Bujanovcu u kome se preko **20%** mladih ne oseća bezbedno. Pri tom treba izdvojiti podatak da se čak **24%** ispitanika ne oseća bezbedno u svom sopstvenom domu, a **28%** u državi Srbiji. Ovi podaci se mogu tumačiti i kao posledica burne prošlosti ovog regiona, ali i odnosima Srba i Albanaca koji su često uslovljeni situacijom na Kosovu i Metohiji i koji itekako utiču na osećaj sigurnosti među ljudima u pograničnom regionu.

Grafikon 2: Procenat ispitanika koji se osećaju uglavnom i veoma nebezbedno u različitim okruženjima

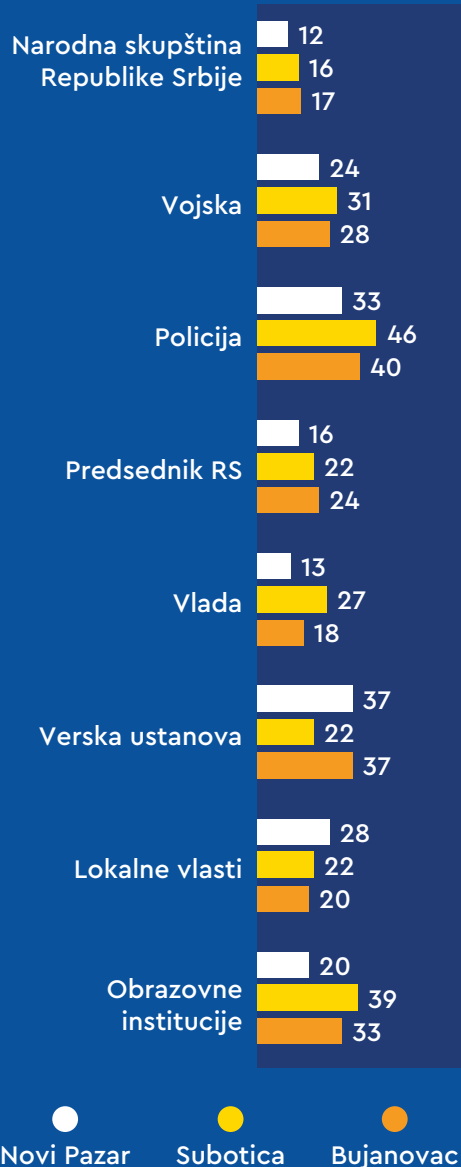
Jedan od problema na koji nalazi ukazuju jeste i to što je **osećaj nebezbednosti kod mladih sve veći kako je veće rastojanje od njihovog najbližeg okruženja**. Naime, u sve tri lokalne samouprave mladi su najsigurniji u domaćinstvu i komšiluku, dok subjektivni osećaj nesigurnosti raste već u obrazovnoj ustanovi i lokalnoj zajednici, a najveća je u samoj državi Srbiji.

Ipak, u sve tri lokalne samouprave nalazimo **preko 30% ispitanika koji smatraju da u njihovom kraju, mestu u kome žive nema bezbednosnih rizika, pri čemu ovaj procenat raste na čak 70% kada je u pitanju Bujanovac**. Ovim je još jednom potvrđeno da najvećem broju mladih njihovo najbliže okruženje ne predstavlja značajan bezbednosni rizik. Među ispitanicima u Novom Pazaru i Subotici koji su izdvojili makar jedan rizik po sopstvenu bezbednost, dominiraju **vršnjačko nasilje i korisnici/prodavci narkotika**. U Subotici ne treba zanemariti ni **međuetničke incidente** koji su verovatno uslovljeni velikim brojem različitih etničkih grupa na jednom području koji imaju izuzetno izraženu svakodnevnu interakciju. Sa druge strane, u Bujanovcu i Novom Pazaru međuetnički incidenti ne predstavljaju značajan faktor rizika po bezbednost lokalne zajednice, što može biti posledica ili bolje međuetničke situacije ili nedovoljne komunikacije između različitih zajednica u ovim gradovima.

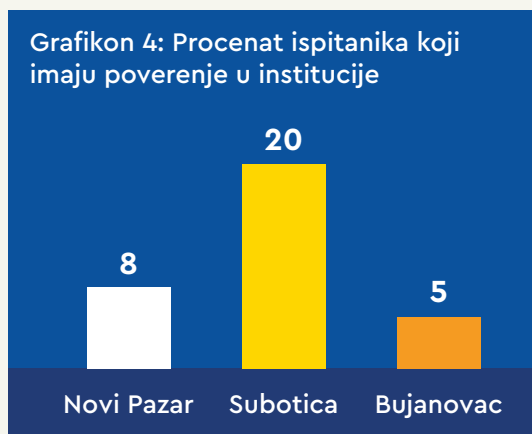
Ono što je karakteristika mladih u sve tri lokalne samouprave u kojima smo radili istraživanje jeste načelno nepoverenje u institucije kada je u pitanju njihova uloga u obezbeđivanju lične i porodične sigurnosti. Nijedna od institucija, bilo da su lokalne, nacionalne, političke ili verske, ne garantuje u potpunosti mladima ličnu bezbednost i sigurnost. Skoro polovina mladih u Subotici (**46%**) veruje da policija uglavnom i u potpunosti štiti njihovu ličnu i porodičnu bezbednost. Dve petine mladih u Bujanovcu i jedna trećina mladih u Novom Pazaru takođe veruju u rad policije, što ovu instituciju čini najprepoznatljivijom na polju bezbednosti u ova tri grada. Ne treba zanemariti ni snagu verskih ustanova koja je posebno izražena u Bujanovcu i Novom Pazaru u kojima **37%** mladih veruje da su one te koje vode računa o bezbednosti njih i njihovih najbližih. Zanimljivo je da je u Subotici procenat mladih koji ističu verske ustanove kao garant bezbednosti manji za celih 15 procentnih poena u odnosu na druga dva grada i da se u ovom gradu nešto više poverenja polaže u zaštitu od strane obrazovnih institucija – **39%**. Na pitanje u koga se najviše pouzdaju da će zaštititi njihovu bezbednost i bezbednost porodica, mladi najčešće ističu sami sebe: ovaj odgovor navodi **59%** mladih iz Novog Pazara, **30%** iz Subotice i **24%** iz Bujanovca.

Grafikon 3: Procenat ispitanika koji smatraju da navedene institucije uglavnom ili u potpunosti štite njihovu bezbednost

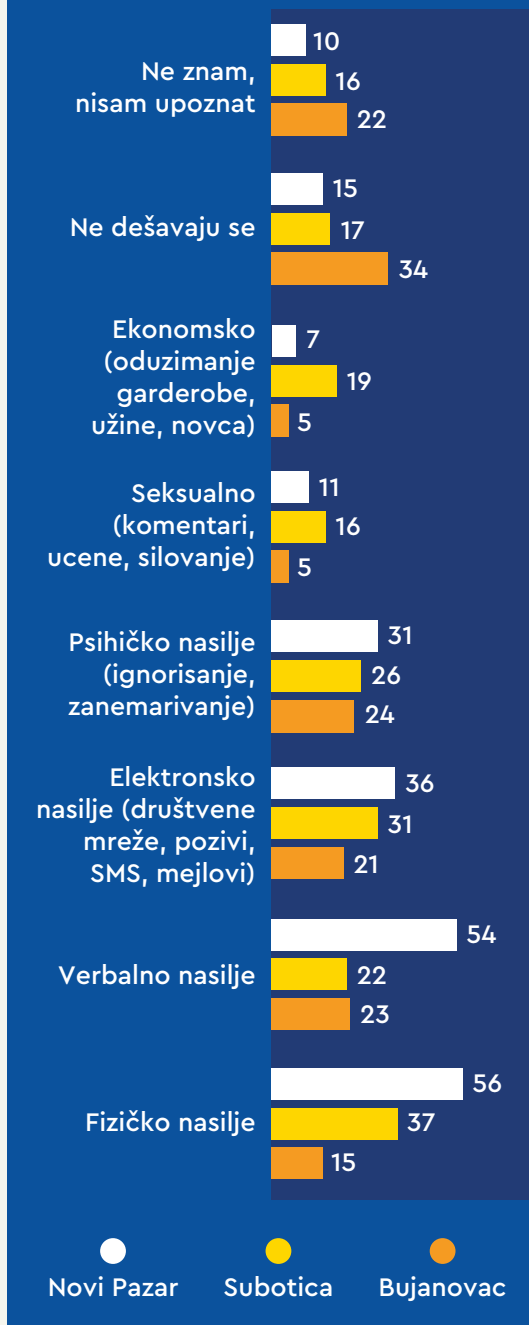
Nepoverenje koje mladi iskazuju prema mogućnostima institucija da ih zaštite od nasilja prevashodno proističe iz njihove **nezainteresovanosti, neefikasnosti, nestručnost i korupcije**. Dok su mladi Subotičani i Bujanovčani pretežno kritični prema neprofesionalnom odnosu institucija (ne rade svoj posao kako treba, nestručni su i nasilni) po pitanju bezbednosti, više od jedne trećine mladih u Novom Pazaru (37%) u prvi plan ističe korupciju. **Svakako da svi ovi razlozi itekako utiču na odnos mladih prema institucijama, pa je tako nivo generalnog poverenja u njihov rad veoma nizak – Bujanovac 5%, Novi Pazar 8% i Subotica 20%.**

Grafikon 4: Procenat ispitanika koji imaju poverenje u institucije

I pored toga što se mladi najsigurnije osećaju u svom najbližem okruženju, ovo ne znači da su u njemu u potpunosti pošteđeni svih bezbednosnih rizika. Subjektivni osećaj trećine mladih Bujanovčana (34%) je da u njihovom najbližem okruženju **nema navedenih bezbednosnih rizika**, dok više od jedne petine veruje da su oko njih prisutni oblici nasilja poput psihičkog, elektronskog (online) i verbalnog nasilja.

Grafikon 5: Da li su u vašoj okolini prisutne sledeće vrste nasilja?

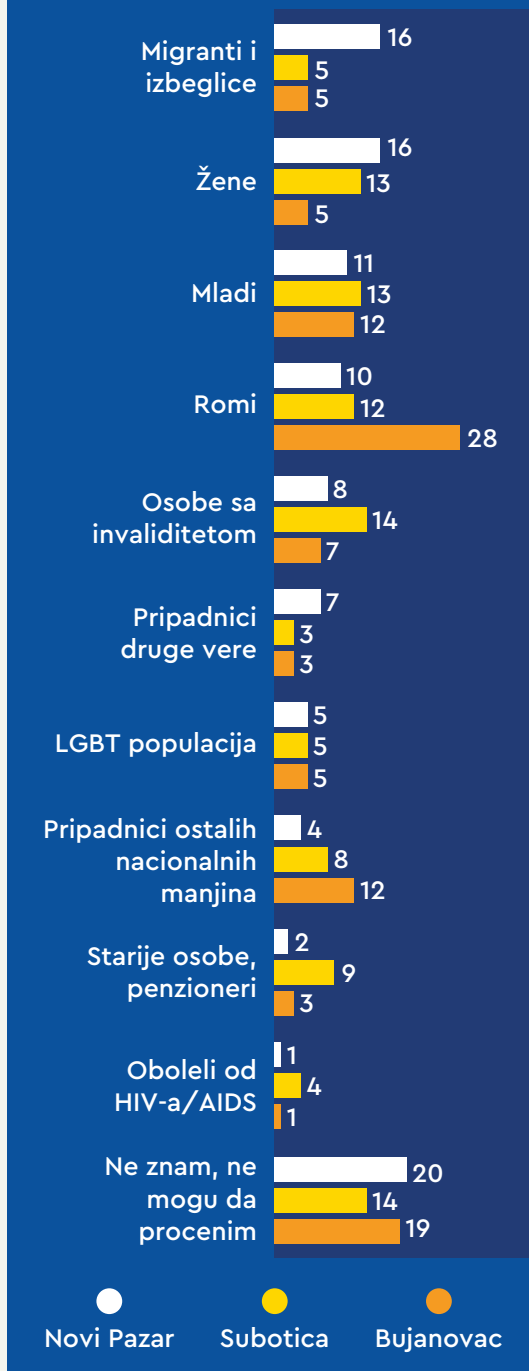

Fizičko nasilje, kao ekstremna vid nasilja, u znatno većoj meri navode Subotičani (**37%**) i Novopazarci kod kojih je čak **56%** mladih upoznato sa pojavnim oblicima fizičkog nasilja. Sa navedenim oblicima nasilja većina ispitanika je upoznata posredno što je pokazatelj da ipak nisu izraženi u meri koja je alarmantna. Međutim **zabrinjava podatak da je više od 15% mladih koji su svedočili nasilju okrenulo glavu na drugu stranu, kao i da je procenat onih koji nisu preduzeli ništa da spreče nasilje u Subotici čak 26%**. Među mladima u Novom Pazaru **40%** je istaklo da je pokušalo da pomogne žrtvi, dok je **16%** pozvalo pomoć ili policiju.

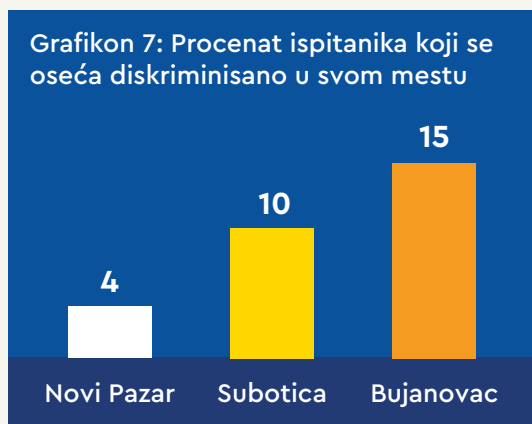
Među grupama koje su podložne nasilju i diskriminaciji, mladi u sva tri grada izdvajaju tri kategorije: žene, Rome i mlade. U dve od tri lokalne samouprave preko **10%** ispitanika izdvaja ove tri grupe kao one koje su posebno podložne diskriminaciji, pri čemu Rome najčešće navode Bujanovčani (**28%**), žene Novopazarci (**16%**), a mlade Subotičani (**13%**). U Novom Pazaru **16%** mladih ispitanika prepoznaje i izraženu diskriminaciju migranata i izbeglica, u Subotici je **14%** svesno diskriminacije prema osobama sa invaliditetom, a u Bujanovcu **12%** smatra da su iznad proseka diskriminirani pripadnici nacionalnih manjina.

Grafikon 6: Grupe koje trpe najviše diskriminacije u Srbiji

Lični osećaj diskriminacije je najizraženiji kod građana Bujanovca. Upravo mladi u Bujanovcu veruju da su diskriminirani po tri osnova: polu, nacionalnoj pripadnosti i političkom uverenju. Za jednu četvrtinu ispitanika u ovom gradu (24%) osećaj diskriminacije je dovoljno jak da ih natera da razmisle o selidbi iz svog grada, dok je 15% već sada spremno da napusti Bujanovac. U Novom Pazaru i Subotici znatno manji procenat građana veruje da lično trpi diskriminaciju, pa je tako i manje onih koji bi napustili svoje mesto stanovanja u odnosu na mlade u Bujanovcu.

Novopazarci izdvajaju pol, veroispovest i političko uverenje kao ključne osnove za diskriminaciju. U Subotici mladi kado tri ključna osnova za diskriminaciju prepoznaju pol, materijalni položaj i nacionalnu pripadnost.

Svest da je nasilje u javnom prostoru povećano razvijena je kod mladih u sve tri lokalne samouprave, pa je tako najveći procenat ispitanika uveren da usled pov-

ćanja nasilja mediji nemaju izbora bez da o istom izveštavaju. Ovaj stav je posebno izražen među mladim u Novom Pazaru gde više od polovine ispitanika (52%) veruje da se količina nasilja povećala u odnosu na prethodni period. Ipak, trećina mladih u Subotici i Novom Pazaru, kao i petina onih koji dolaze iz Bujanovca, veruje da je nasilje ostalo na istom nivou na kome je i bilo, ali da su mediji to koji preuveličavaju stepen nasilja radi tiraža i gledanosti.

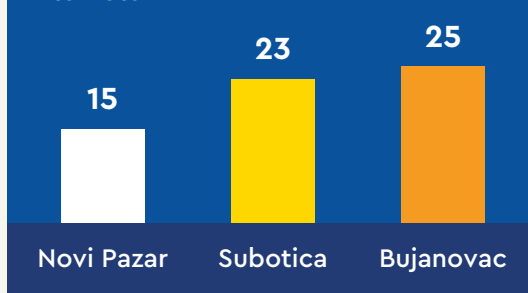
Sami ispitanici su ipak pokazali da među njima postoje i oni koji prate i učestvuju u raspravama koje predstavljaju jedan vid internet nasilja. Naime, više od jedne trećine mladih u Subotici i Novom Pazaru prati sadržaje koji uključuju govor mržnje zbog informisanosti i aktuelnih tema, drugi to čine kritikujući takav sadržaj, dok je mali broj onih koji to rade jer veruju da takva sadržaj može biti bezazlen i zabavan.

Za razliku od Subotice i Novog Pazara, u Bujanovcu svaka četvrta mlada osoba na neki od navedenih načina prati sadržaje koji promovišu govor mržnje. Iako ovo nisu mali procenti mladih koji su svojevremeno izloženi ovakvom sadržaju, ipak treba istaći da većina ispitanika tvrdi da izbegava govor mržnje na internetu. Na osnovu dobijenih podataka stiče se utisak da **mladi nisu u dovoljnoj meri svesni rizika po sopstvenu online bezbednost i lične podatke koje ostavljaju na internetu.** Ovo je najizraženije u Novom Pazaru gde 61% ispitanika nije nimalo ili je veoma

malo zabrinuto za digitalnu bezbednost. Procenti su nešto bolji kada je u pitanju Subotica u kojoj polovina mladih ne brine o ovome, dok je 23% onih koji su svesni rizika.

Mladi u Bujanovcu su pokazali da su u najvećoj meri svesni ove vrste bezbednosnog rizika, pa se tako među njima svaki treći ispitanik (**33%**) ne brine o ovome, dok je svaki četvrti (**25%**) ipak svestan rizika koje sa sobom nosi digitalizacija ličnih podataka.

Grafikon 9: Procenat ispitanika koji su uplašeni za svoju onlajn bezbednost i zaštitu podataka koje ostavljaju na internetu

Analiza dostupnih izvora, kao dodatni istraživački metod koji je upotrebljen u pripremi izveštaja, pokazala je da su sve tri jedinice lokalne samouprave opterećene sličnim ili istim problemima koji utiču na percepciju bezbednosti: **institucionalni kapaciteti i mehanizmi su nepostojeći ili nedovoljni**, pa je tako neophodno unaprediti kapacitete **Kancelarije za mlade** u Bujanovcu i Subotici, formirati **Savet za mlade** u Subotici, a u Bujanovcu ga osnažiti jer su trenutne aktivnosti nezadovoljavajuće. U sve tri jedinice lokalne samouprave posebno je važno raditi na **osnaživanju omladinskih organizacija i organizacija civilnog društva koje rade sa mladima i za mlade** – kroz podizanje njihovih kapaciteta i finansijsku podršku tj. projektno sufinansiranje sa lokalnog i republičkog nivoa. Nalazi pokazuju i da su aktivnosti sve tri lokalne samouprave usmerene na saniranje posledica bezbednosnih izazova, a **ne na tretiranje njihovih uzroka** – što zbog nedostataka kapaciteta, što zbog nerazumevanja važnosti teme.

Saveti za bezbednost, ako postoje, u tom smislu ne ispunjavaju svoju svrhu i vrlo često su fokusirani na specifične teme, nedostupni za komunikaciju i zatvoreni za saradnju. Konačno, među institucionalnim mehanizmima uočen je i **potpuni izostanak kapaciteta lokalnih samouprava da istražuju potrebe i stavove mladih, odnosno da istražuju njihove potrebe i percepciju bezbednosti**. Ovim se gubi mogućnost da se pravovremeno identifikuju ključni problemi, najvažniji bez-

bednosni izazovi (u najširem smislu), ali i promene u stavovima prema različitim grupama – posebno manjinskim, kako bi se na njih reagovalo kroz strateška dokumenta i prilagođene aktivnosti. Pregledom dostupnih izvora, **ne uočavaju se ni aktivnosti lokalnih samouprava posebno prilagođene „modernim“ bezbednosnim izazovima ili bezbednosti u digitalnom prostoru**.

Vrlo važno obeležje sve tri jedinice lokalne samouprave je izostanak strateških dokumenata u oblastima bezbednosti i/ili omladinskih politika: nijedna od tri JLS nema važeće LAP-ove za mlade, unapređenje položaja Roma, omladinsko preduzetništvo ili poboljšanje položaja žena/rodnu ravnopravnost. Takođe, nijedna opština nema ni važeću **Strategiju za bezbednost**, dok Bujanovac nema ni LAP za zapošljavanje ili plan održivog razvoja. Iako je ovaj nalaz dovoljno važan sam po sebi, njegov značaj dodatno se ističe jer je reč o **multietničkim opštinama** u kojima je neophodno uvažiti i razlike u jeziku, veri, kulturi i običajima i u kojima je važno **koncept bezbednosti integrisati sa konceptom interkulturalnosti**.

Osim što nedostaju strateška dokumenta i sistematičan pristup podizanju nivoa opšte bezbednosti među mladima, uočava se da **ne postoji ni jasan pristup informisanju ili edukaciji mladih** o bezbednosti i bezbednosnim izazovima – ove sfere su suštinski prepuštene civilnom sektoru, koji na lokalnim nivoima nije dovoljno održiv.

PREPORUKE

Imajući u vidu nalaze javnomnjenjskih istraživanja, desk analizu i kvalitativno istraživanje koje je sprovedeno u sve tri jedinice lokalne samouprave, **kreirane su preporuke i smernice za dalji rad i delovanje u cilju unapređenja bezbednosti mladih**. Preporuke su grupisane u četiri oblasti:

- ▶ **Unapređenje opštih uslova života**, kao preduslov razvoja opštine i kvaliteta života mladih – polazeći od potrebe da postoji jasna perspektiva mladih, ekonomska sigurnost i njihova samostalnost;
- ▶ **Podizanje institucionalnih kapaciteta i unapređenje institucionalnih mehanizama** u oblastima bezbednosti i rada sa mladima i za mlade;
- ▶ **Usvajanje, izmena ili unapređenje strateških dokumenata** u oblastima bezbednosti i rada sa mladima i za mlade;
- ▶ **Informisanje, edukacija i kampanje** usmerene na najširi koncept bezbednosti.

U nastavku je prikazan komparativni pregled preporuka za sve tri jedinice lokalne samouprave, dok su detalji o prioritizaciji preporuka i njihovim nosiocima dostupni u pojedinačnim izveštajima (*dostupni na sajtu CeSID-a: <http://www.cesid.rs/istrazivanja/>*).

#	Preporuka	Bujanovac	Subotica	Novi Pazar
OBLAST I: Unapređenje opštih uslova / kvaliteta života				
1.1	Podstaći privredne aktivnosti i zapošljavanje, što bi unapredilo perspektivu mladih, direktno uticalo na kvalitet života i time umanjio izloženost od siromaštva i subjektivnog osećaja frustracije, što indirektno može uticati na smanjenje ekstremizma, diskriminacije i različitih oblika nasilja			
1.2	Podstaći centralne republičke organe, kao i javni medijski servis, da više pažnje, inicijative i razumevanja posvete ovom regionu			
1.3	Dosledno sankcionisati medije koji otvoreno promovišu (ili ne sprečavaju) širenje stereotipa i diskriminacije prema nacionalnim manjinama			
1.4	Ponuditi dvojezičnu uslugu u lokalnim zdravstvenim ustanovama			
1.5	U partnerstvu sa obrazovnim ustanovama, lokalnom samoupravom i drugim zainteresovanim akterima podsticati učenje albanskog među mladim Srbima i srpskog među mladim Albancima			
1.6	Uložiti napore u sređivanje ili opremanje omladinskih prostora u kojima bi mladi mogli da provode svoje vreme na kvalitetan i bezbedan način			

#	Preporuka	Bujanovac	Subotica	Novi Pazar
OBLAST II: Podizanje institucionalnih kapaciteta i mehanizama				
2.1	Podići (pre svega ljudske) kapacitete lokalne samouprave za tretiranje pitanja bezbednosti na lokalnu			
2.2	Kroz rad lokalnih institucija i kampanje podstaći razotkrivanje teško prepoznatljivih oblika nasilja, kao što je nasilje u porodici			
2.3	Podići kapacitete Kancelarije za mlade u oblastima (1) pisanja projekata i „fundraising-a“, (2) sprovođenja istraživanja, (3) komunikacije i vidljivosti, (4) zagovaranja i mehanizama demokratske participacije i (5) monitoringa i evaluacije sprovođenja lokalnih strateških planova o mladima			
2.4	Formirati Savet za mlade			
2.5	Unaprediti kapacitet lokalne samouprave kroz razvoj Omladinskog kluba koji nedostaje i modernizaciju aktivnosti u skladu sa novim trendovima među mladima – na više jezika			
2.6	Podići transparentnost Saveta za bezbednost, budući da su poslednje javno dostupne aktivnosti stare po nekoliko godina			
2.7	Oснаžiti omladinske organizacije i organizacije civilnog društva koje rade sa mladima i za mlade, kroz podizanje njihovih kapaciteta i finansijsku podršku dodeljenu iz opštinskog budžeta na transparentan način			
2.8	Razmotriti mogućnosti godišnjih istraživanja o stavovima i potrebama mladih od strane lokalne samouprave kako bi problemi koje mladi imaju bili konstantno prepoznati i kao takvi targetirani kao prioritetni za rešavanje u sklopu unapređenja omladinske politike za tekuću godinu			
2.9	Unaprediti komunikaciju organa lokalne samouprave (pre svega Kancelarije za mlade i Saveta za mlade) kroz društvene mreže i na način da se dosegnu različiti segmenti stanovništva – kroz dvojezične objave			

#	Preporuka	Bujanovac	Subotica	Novi Pazar
OBLAST III: Usvajanje, izmena ili unapređenje strateških dokumenata				
3.1	Usvajati novi Lokalni akcioni plan za mlade			
3.2	Usvajati novi Lokalni akcioni plan za unapređenje položaja Roma			
3.3	Usvajati Strategiju za bezbednost			
3.4	Usvajati novi Lokalni akcioni plan za omladinsko preduzetništvo			
3.5	Usvajati novi Lokalni akcioni plan za poboljšanje položaja žena i unapređenje rodne ravnopravnosti			
3.6	Usvajati novi Lokalni akcioni plan za zapošljavanje			
3.7	Usvajati novi Lokalni akcioni plan održivog razvoja sa posebnim fokusom na bezbednost			

#	Preporuka	Bujanovac	Subotica	Novi Pazar
OBLAST IV: Informisanje, edukacija i kampanje				
4.1	Podstaći aktivnije delovanje organa lokalne samouprave po pitanjima bezbednosti mladih na internetu, kroz različite edukativne kampanje i radionice kojima bi se ukazalo na potencijalne opasnosti sa kojima se mladi susreću u digitalnom prostoru			
4.2	Organizovati edukacije mladih o različitim vrstama nasilja i diskriminaciji, kako ih prepoznati i kako se sa njima boriti. Sprovoditi kampanje koje za cilj imaju iskorenjivanje prisutnih stereotipa i predrasuda prema Romima i unapređenje mehanizama kojima bi oni ostvarivali svoja prava u lokalnoj zajednici			
4.3	Osnažiti postojeće programe psihološke podrške mladima (aktivnosti usmerene na mentalno zdravlje mladih, posebno nakon pandemije)			
4.4	Unaprediti informisanost građana o migrantima koji borave na teritoriji Subotice i u pograničnim krajevima i sprovoditi kampanje koje imaju za cilj iskorenjivanje predrasuda koje postoje prema ovoj grupi			
4.5	Uspostaviti aktivniju saradnju i umrežavanja mladih iz različitih manjinskih zajednica sa odgovarajućim organima nacionalnih saveta nacionalnih manjina, uz organizovanje aktivnosti i radionica koje bi značajnije uključile i informisale mlade o pravima koje imaju			

CeSID je organizacija civilnog društva koja je osnovana 1997. godine. Za cilj ima širenje znanja o demokratskim institucijama, te podizanje svesti građana o važnosti slobodnih i poštenih izbora i važnosti efikasnog funkcionisanja državnih institucija u periodima između izbora.

Za više informacija, molimo Vas posetite www.cesid.rs
